

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA v edukačnom procese MŠ

Lucia Malinová

Prierezové témy ISCED 0

- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Ochrana života a zdravia
- Dopravná výchova
- Enviromentálna výchova
- Mediálna výchova
- **Multikultúrna výchova**
- Výchova k tvorivosti
- Informačno – komunikačné technológie
- Predčitateľská gramotnosť

Ako ich realizovať v edukačnom procese?

- Interaktívnymi a aktivizujúcimi metódami
- Skúsenostným – zážitkovým učením
- Prierezové témy = odraz aktuálnych spoločenských tém a problémov

= povinná súčasť obsahu výchovy a vzdelávania

(Paľková, 2012)

Materská škola má dať dieťaťu taký základ, aby malo po celý život potešenie zo vzdelávania.

(ISCED 0)

Ideálom výchovy a vzdelávania by mal byť :

- **dobrý** – (čestný, morálny, charakterný)
- **múdry** – (vzdelaný, tvorivý)
- **aktívny** – (samostatný, iniciatívny)
- **šťastný** – (vyrovnaný, zdravý) a
- **zodpovedný** – v konaní voči sebe,
 - ľuďom
 - životnému prostrediu

človek. (Milénium, 2002)

Ciele multikultúrnej výchovy v MŠ

- ***Kognitívne ciele*** : osvojenie znalostí a intelektuálnych zručností
- ***Afektívne ciele*** : rozvoj sociálnych zručností, motivačno – snahových a hodnotovo – postojových osobnostných charakteristík
- ***Psychomotorické ciele*** : rozvoj zručností a návykov, potrebných na tvorbu kultúrnych hodnôt materiálneho i duchovného charakteru

Znalosti a intelektové zručnosti :

- poznať národné tradície, zvyky svojej kultúry
- poznať názov mesta v ktorom žijem
- poznať svoju rodinu, rodokmeň
- poznať meno a priezvisko prezidenta SR
- vymenovať štátne symboly
- poznať nejakú významnú osobnosť SR

Sociálne zručnosti :

- zdokonaľiť schopnosť aktívneho počúvania
- naučiť sa správne a spisovne komunikovať
- dokázať rozumieť ľuďom
- riešiť konflikty nenásilnou formou
- efektívne spolupracovať, deliť úlohy
- pozitívne hodnotiť seba aj iných
- vyjadriť pochvalu, obdiv
- zvládať kontrolu nad svojimi emóciami
- byť empatický

Hodnotovo – postojové charakteristiky :

- mať úctu k sebe aj k druhým
- byť hrdý na vlastné kultúrne tradície
- uvedomovať si príslušnosť k národu, etniku
- vážiť si rodinu a rodičov, mať potrebu jej ochrany
- ceniť si najvyššie ľudské hodnoty: lásku, mier, zdravie, pomoc, porozumenie, slobodu
- priznávať hodnotu všetkým kultúrnym skupinám

MKV v MŠ : - tolerancia

- poznanie a rešpektovanie rozličných kultúr
- utváranie prosociálneho správania
- akceptácia odlišností

Eliminuje : - neznášanlivosť

- negatívne správanie
- rasizmus

Stratégie a metódy multikultúrnej výchovy

- Metóda rozhovoru
- Brainstorming
- Heuristické metódy : DITOR

D – definuj problém a načrtni ideálne riešenie

I – informuj sa, zisti čo najviac informácií

T – tvor riešenia

O – zhodnot' riešenia a vyber najvhodnejšie

R – realizuj riešenie, vyrieš problém (Zelina 1996)

Detské literárne diela vhodné pre rozvíjanie multikultúrnych hodnôt

- K.Jarunková: O psovi, ktorý mal chlapca
- R.Moric: Ako sa čierne mačiatko stalo bielym
- Naším deťom: Kvet – ježko
- J.C.Hronský: Smelý zajko v Afrike
- H.Ch.Andersen: Mrzké káčatko
- J.Beňo: Zatúlaný kvietok
- M.Ďuríčková: Prvák
- A.Lindgenová: Pipi dlhá pančucha
- M.Velthuis: Žabiak a cudzinec
- T.Revajová: Je v Afrike Veľká noc?
- Š. Kohári: Cigánočka.....

Edukačné hry MKV

- *Nie kto musí z kruhu von*

T.O. Ľudia O.Š. Orientácia v emóciách iných

- *Štatistika našej triedy / Domček, domček...*

T.O. Ľudia O.Š. Akceptácia názorovej odlišnosti

- *V neznámej krajine*

T.O. Ja som O.Š. Vlastná jedinečnosť a jedinečnosť iných

Ďakujem za pozornosť 😊

